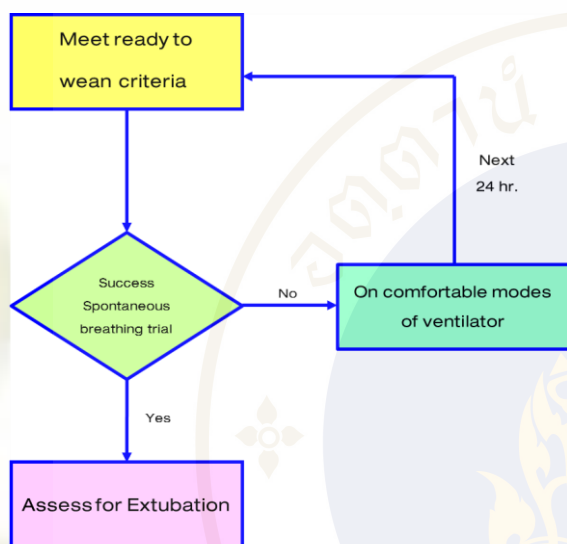

การพัฒนาแนวปฏิบัติการป้องกันการติดเชื้อปอดอักเสบ จากการใช้เครื่องช่วยหายใจในผู้ป่วยผู้ใหญ่

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีนโยบายในการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในผู้ป่วย กำหนดให้ ความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญของจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพประจำปีของคณะฯ โดยมี ตัวชี้วัดสำคัญของโรงพยาบาลตัวหนึ่งคือ การติดเชื้อปอดอักเสบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจ (Ventilator Associated Pneumonia: VAP) ซึ่งพบว่าผลลัพธ์การดำเนินการยังไม่บรรลุเป้าหมาย อาจเกิดจากวิธีการปฏิบัติ ในการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงได้จัดทำแนวทางการ

หยาเครื่องช่วยหายใจในผู้ป่วยผู้ใหญ่ (weaning guideline) และแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดปอดอักเสบจากการใช้ เครื่องช่วยหายใจในผู้ป่วยผู้ใหญ่ (WHAP-C Bundle) โดย ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ของผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นทีมสหสาขาวิชาชีพ ประกอบด้วย อาจารย์แพทย์ภาควิชาอายุรศาสตร์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ ภาควิชาวิสัญญีวิทยา ฝ่ายการพยาบาล งานโรคติดเชื้อ และ งานจัดการความรู้ โดยมีรองคณบดีฝ่ายพัฒนาคุณภาพเป็น ประธานคณะทำงาน ร่วมกันถอดความรู้และทักษะการ ปฏิบัติทั้งที่เป็น tacit knowledge และ explicit knowledge โดยใช้รูปแบบ Siriraj Concurrent Trigger Tool (SiCTT)

ภาพที่ 1 แนวทางการเตรียมผู้ป่วยสำหรับการหยาเครื่องช่วยหายใจ (weaning guideline) ในผู้ป่วยผู้ใหญ่

อย่างเป็นระบบ เพื่อให้พยาบาลผู้ดูแลผู้ป่วยตลอดเวลามีความเข้าใจและใช้ปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและรวดเร็ว มุ่งหวังให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนหรือเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่ป้องกันได้ และเกิดผลลัพธ์ที่ดีในการดูแลผู้ป่วยเหล่านี้โดยทีมสหสาขาวิชาชีพ โดยจัดทำเป็นแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง (guideline/CPG) และตรวจสอบโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ข้อบ่งชี้ ปัจจัยเสี่ยง ตัวส่งสัญญาณ (Modified Early Warning Sign: MEWS) เพื่อให้สามารถดักจับปัญหาก่อนที่จะเกิดอุบัติการณ์หรือเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ แนวทางการเฝ้าระวัง การดูแลรักษา และการบริหารจัดการกรณีมีโอกาสเสี่ยง/ความเสี่ยงเกิดขึ้น

กระบวนการในการพัฒนาแนวปฏิบัติเริ่มจากการรวมตัวกันของกลุ่มพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ เพื่อหาวิธีการลดอัตราการติดเชื้อปอดอักเสบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจในผู้ป่วยผู้ใหญ่ และขยายผลสู่การขอความร่วมมือจากภาควิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งแต่เดือนมกราคม 2559 เพื่อ

การพัฒนาแนวปฏิบัติการป้องกันการติดเชื้อปอดอักเสบ จากการใช้เครื่องช่วยหายใจในผู้ป่วยผู้ใหญ่

ประชุมปรึกษาหารือเป็นระยะ โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ (Siriraj Link-Share-Learn) แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และหาความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ พัฒนาจนเป็นแนวทางปฏิบัติที่สามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งโรงพยาบาล มีการขอข้อเสนอแนะจากการทำประชาพิจารณ์จากภาควิชาทางคลินิกในเดือนกรกฎาคม 2559 นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแนวปฏิบัติ และทดลองใช้ในหอผู้ป่วยนาร่อง สรุปผลการปฏิบัติจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในงาน Quality Fair ปี 2559 โดยทีมงานได้นำเสนอว่า **“แนวปฏิบัตินี้ อาจไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุดที่อยู่ในตำรา แต่เป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับบริบทของโรงพยาบาลศิริราช เพราะขั้นตอนในตำราบางอย่างถึงแม้เป็นสิ่งที่ดีที่สุด แต่เมื่อไม่เหมาะสมกับบริบทของโรงพยาบาล ก็เป็นการยากในการปฏิบัติให้เกิดขึ้นได้ เพราะฉะนั้นหากต้องการการปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ต้องมีการปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงพยาบาลแต่ละแห่งด้วย”** ต่อจากนั้นมีการดำเนินการจัดทำเป็นเอกสารคุณภาพในเดือนพฤษภาคม 2560 เพื่อขึ้นทะเบียนโดยคณะกรรมการพัฒนางานบริการผู้ป่วยวิกฤต เพื่อให้บุคลากรรับทราบและปฏิบัติทั่วกันทั้งโรงพยาบาล และติดตามผลลัพธ์หลังการดำเนินการต่อไป

โรงพยาบาลศิริราชให้ความสำคัญต่อ

การพัฒนาแนวปฏิบัติอย่างเป็นทีมสหสาขา เพื่อให้ทุกคนมีความเป็นเจ้าของ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการทำให้แนวปฏิบัตินั้น ๆ สามารถใช้งานได้จริง หากไม่มีผู้ใช้ความรู้ ความรู้นั้นก็เพียงกระดาษ ไม่สามารถลดความเสี่ยงหรืออุบัติการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่สามารถส่งเสริมวิสัยทัศน์ของคณะฯ ได้ และทำให้องค์กรไม่เกิดการพัฒนาในทางที่ดี ทั้งนี้การพัฒนาแนวปฏิบัติต่างๆ ไม่ได้สำเร็จได้เพียงครั้งเดียว ต้องมีการปรับปรุงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และต้องมีการจัดเวทีในการ

ภาพที่ 2 กระบวนการพัฒนาแนวปฏิบัติการป้องกันการติดเชื้อปอดอักเสบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจในผู้ป่วยผู้ใหญ่

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ทุกคนได้ทราบแนวปฏิบัติและนำไปใช้อย่างเข้าใจ รวมทั้งมีการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการจัดการความรู้ต่างๆ ต้องดำเนินการให้ครอบคลุม ตั้งแต่การระบุ สร้าง แบ่งปัน จัดเก็บความรู้ และนำความรู้ไปใช้ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานใช้ความรู้ในการทำงาน และเกิดความปลอดภัย ผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้ใช้บริการ ผู้ให้บริการ และองค์กร

